

MILJØINFORMASJON

I følge naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om artenes bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger, (jf § 8). Det skal altså være en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

Med en slik kunnskapsbasert forvaltning er myndighetene avhengig av fagkunnskap og at denne er tilgjengelig på en anvendbar måte. For natur- og friluftslivsorganisasjonene er det også viktig å ha slike kunnskaper for å kunne fremme sine interesser på en god måte.

Dette faktaarket gir en oversikt over viktige informasjonskilder til fakta om natur og friluftsliv.

I tillegg til de informasjonskildene som er nærmere beskrevet i dette faktaarket, finnes det mye miljøinformasjon hos ulike instanser, som det kan være lurt å sjekke ut. En oversikt over noen av disse finnes til slutt i dette faktaarket.

Manglende miljøinformasjon

Finnes det ikke data om et område i noen av disse basene, betyr ikke det automatisk at dette området er uten verdi. Det er fortsatt mange områder som ikke er kartlagt med hensyn til ulike natur- og friluftslivskvaliteter. Det er derfor viktig at natur- og friluftslivsorganisasjonene og andre bidrar med sine kunnskaper om områder i aktuelle saker.

Artsdatabanken

er en nasjonal kunnskapsbank for biologisk mangfold. Den viktigste oppgaven for Artsdatabanken er å forskyne samfunnet med oppdatert og lett tilgjengelig informasjon om norske arter og naturtyper.

Artsdatabanken innhenter og systematiserer data fra naturhistoriske museer, forskningsinstitutter, forvaltningsinstitusjoner og frivillige organisasjoner. Informasjonen blir kvalitetssikret og gjort tilgjengelig for offentligheten gjennom Artsdatabankens tjenester på nett.

Informasjon fra Artsdatabanken skal være lett tilgjengelige gjennom databaser, i form av oversikter (lister, tabeller), kart, statistikk, rapporter, faktablad o.a.

Artsdatabanken har informasjon om arter, naturtyper, rødlistet og fremmede arter.

Gå til Artsdatabanken: www.artsdatabanken.no

Naturbase

er Miljødirektoratets database for de dataene de har registrert om natur og friluftsliv. Dataene er samlet inn av kommunene, fylkesmennene, Sysselmannen på Svalbard, sektormyndigheter, Norsk Polarinstitutt og Miljødirektoratet.

Naturbase inneholder data om blant annet:

- Prioriterte arter
- Verneområder
- Naturtyper
- Friluftsområder
- Inngrepsfrie naturområder
- Helhetlige kulturlandskap
- Verneplan for vassdrag
- Kulturminner
- Miljøregistreringer i skog (MiS)

Innsynet i Naturbase er kartbasert, og kart over Norge og Svalbard kommer opp når Naturbase startes opp. Det kan også lages kommunevis eller fylkesvis lister over områder i Naturbase.

Gå til Naturbase: www.miljodirektoratet.no/Naturbase

Miljøstatus i Norge

er utviklet, produsert og kvalitetssikret av Miljødirektoratet på oppdrag fra Miljøverndepartementet og gir den nyeste informasjonen om miljøets tilstand og utvikling. Nettsidene blir løpende oppdatert, og all informasjon og alle data i Miljøstatus i Norge kvalitetssikres minimum to ganger i året.

Miljøstatus er delt inn i hovedtemaer, som igjen er delt inn i undertemaer. På de fleste temaside finner du også lenker til gjeldende lover og avtaler, nasjonale miljømål, utfyllende informasjon, samt lenker til de viktigste relevante nettstedene til temaet du er inne på.

Miljøstatus er delt inn i følgende hovedtemaer, (som igjen er delt i en rekke undertemaer):

- Avfall
- Farlige kjemikalier
- Ferskvann
- Friluftsliv
- Hav og kyst
- Klima
- Kulturminner og kulturlandskap
- Luftforurensning
- Polarområder
- Skog og fjell
- Stråling
- Støy
- Våtmark

Fra Miljøstatus kan en se og laste ned de nyeste tilgjengelige datasettene. Nettstedet har i tillegg en egen kartløsning. Du kan velge karttema og sammenstille miljøkart for et geografisk område. Du gis også tilgang til detaljert informasjon hos dataleverandørene når du peker på et tema i kartet.

Gå til Miljøstatus i Norge: www.miljostatus.no

Naturindeks for Norge

viser utviklingen for det biologiske mangfoldet i de store økosystemene. Hensikten er å måle om tapet av naturmangfoldstanser, slik Norge har forpliktet seg til i inter-nasjonale avtaler.

Naturindeksen er basert på den best tilgjengelige kunnskapen for en rekke indikatorer, og den syr kunnskapen sammen, slik at det blir et helhetlig bilde av utviklingen. Resultatene kan benyttes til å målrette tiltak for å forbedre naturforvaltningen. Hvor er det størst behov for tiltak, og hvor gjøres det en god jobb? Videre gir indeksen en pekepinn på hvilke påvirkninger som bidrar til endringene.

Naturindeksen gir et overblikk over naturen og fokuserer derfor på utviklingen i de store økosystemene:

- fjell
- skog
- myr og vannkant
- åpen mark i lavlandet
- ferskvann
- kystvann og hav
- havbunn

I hvert av disse økosystemene er det valgt ut indikatorer fra ulike artsgrupper, slik at de skal representere det samlede artsmangfoldet. De viktigste artsgruppene er: alger, lav, sopp, planter, evertebrater, fisk, amfibier, pattedyr og fugl. I tillegg inngår indirekte indikatorer som sier noe om bestandene til flere arter, for eksempel død ved og grad av gjengroing i det åpne landskapet i lavlandet. Ca. 320 indikatorer inngår i naturindeksen.

Naturindeks finnes her: www.naturindeks.no
Hovedkonklusjonene fra Naturindeks 2010 finnes også på: www.miljostatus.no

Kilden

Kilden er Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) sin kartløsning hvor man kan finne datasett sortert i fem fagområder: Arealinformasjon, Landskap, Jordsmonn, Reindrift og Skogportalen. Brukeren velger selv fagområde og deretter hvilke kartlag som skal vises og i hvilken rekkefølge. I tillegg til NIBIO sine egne kartlag er det mulig å vise kartlag fra andre, eksterne aktører i Kilden. Bakgrunnskart og basisdata hentes direkte fra Kartverket, flybilder fra Norge i bilder og temakart fra blant annet Miljødirektoratet, NVE, Riksantikvaren og Artsdatabanken.

Kilden finner du på www.kilden.nibio.no

Rovbase

Rovbase er et forvaltningsverktøy og et datalager om rovviltinformasjon. I dag er Rovbasen virksomhetskritisk for hele forvaltningsapparatet, samt for overvåkingen av store rovdyr i Norge. Det finnes en tilsvarende database i Sverige, og fremover vil det bli samordnet en del data på tvers av grensene. Rovbasen er også tilrettelagt for ulike aktører, og er derfor tilgjengelig på både norsk, svensk og engelsk. I dag produseres det data til Rovbasen av forvaltningsapparatet, av Statens naturoppsyn, svenske naturbevakere, 3 ulike genetikk-laboratorier, en rekke forskere osv.

Rovdyrbase finner du på: www.rovbase.no

Kulturminnesøk

Kulturminnesøk er en nettjeneste fra Riksantikvaren hvor du finner informasjon om over 170.000 kulturminner og kulturmiljøer: Fredete bygninger, fredete kulturmiljøer, verdensarvsteder, kirker, arkeologiske kulturminner og kulturminner under vann. Kulturminnesøk inneholder kart, fotografier, faktaopplysninger og beskrivelser, og er et unikt verktøy for å finne opplysninger om norske kulturminner. Informasjonen om de fleste kulturminnene i Kulturminnesøk kommer fra kulturminnebasen Askeladden, den offisielle databasen over freda kulturminner og kulturmiljøer i Norge som forvaltes av Riksantikvaren. Kulturminnebasen Askeladden er per i dag kun til bruk for de som jobber med forvaltning og forskning. Tilgang Askeladden krever pålogging.

Gå til Kulturminnesøk: www.kulturminnesok.no

Gå til Askeladden: www.askeladden.ra.no

Andre kilder til miljøinformasjon

I tillegg til de informasjonskildene som er nærmere omtalt ovenfor, finnes det mange andre kilder til informasjon, både innenfor forvaltning og forskning. Noen av disse er:

- Klima- og miljødepartementet (KLD)
- Miljødirektoratet
- Fylkesmannen (FM)
- Norsk institutt for naturforskning (NINA)
- Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)
- Universiteter/Høgskoler
- Naturmuseer